

Dosarul nr. 2r-1668/2021
(2-21012175-02-2r-24062021)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru, judecător Petru Harmaniuc)

D E C I Z I E

6 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele completului, judecător

Nelea Budăi

Judecătorii:

Iurie Cotruță și Viorica Mihaila

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de Autoritatea Națională de Integritate împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 mai 2021, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova împotriva lui ***** și Lidia Pleșca cu privire la confiscarea averii nejustificate,

c o n s t a t ă :

Pe 26 ianuarie 2021, ANI a expediat în adresa sediului Centru al Judecătoriei Chișinău cererea de chemare în judecată împotriva lui ***** și Lidia Pleșca cu privire la confiscarea averii nejustificate.

Prin acțiunea formulată reclamanta a solicitat:

- constatarea existenței diferenței substanțiale și deținerea averii cu caracter nejustificat în mărime de 831 731,74 lei, care a fost constatată între averea dobândită și veniturile obținute de către pârâți pe parcursul deținerii de către ***** a mandatului de deputat în Parlamentul RM;
- confiscarea averii nejustificate constatate prin actul ANI nr. 284/10 din 04 decembrie 2020, în mărime de 831 731,74 lei, cu titlu de diferență

constatată între averea dobândită și veniturile obținute pe parcursul deținerii mandatului de deputat de către *****.

Acțiunea a fost întemeiată pe inițierea și efectuarea controlului în raport cu pârâțul *****, cu adoptarea de ANI a actului de constatare nr. 284/10, prin care între averea dobândită și veniturile obținute pe parcursul deținerii mandatului de deputat de către *****, s-a constatat diferența substanțială între averea declarată și cea dobândită, diferență estimată la suma de 831 731,74 lei.

În vederea confiscării sumei contravalorii bunurilor dobândite de către ***** pe parcursul deținerii mandatului de deputat, prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat asigurarea acțiunii și aplicarea interdicțiilor în săvârșirea anumitor acțiuni de către pârâți asupra bunului imobil – apartament la sol nr. 13, număr cadastral ***** cu suprafața de 304 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. ***** estimat la suma de 1 696 137 lei și aflat în proprietatea pârâților.

Solicitarea de aplicare a măsurilor de asigurare a fost întemeiată pe prevederile art. 174-178 din Codul de procedură civilă, precum și pe executarea unei eventuale hotărâri judecătorești în contextul în care pârâții, în caz de neaplicare a măsurilor de asigurare, ar putea să se eschiveze benevol de la achitarea sumei de 831 731,74 lei cu titlu de diferență între averea dobândită și veniturile obținute de către pârâțul ***** pe parcursul deținerii mandatului de deputat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 mai 2021, s-a respins cererea privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii înaintată de ANI (f.d.11).

Pe 11 iunie 2021, ANI a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 mai 2021 și emiterea unei noi încheieri, prin care cererea de asigurare a acțiunii să fie admisă (f.d.14-17).

În motivarea recursului depus, recurentul a menționat că nu este de acord cu încheierea din 17 mai 2021, emisă de Judecătoria Chișinău (sediul Centru), consideră că actul judecătoresc este ilegal și neîntemeiat motiv pentru care solicită instanței de apel, casarea integrală a acesteia.

A precizat recurentul că examinând încheierea primei instanțe prin prisma prevederilor legislației naționale în vigoare, în raport cu faptele constatatoare ale cazului dat, cu probele administrate pe cauză în ansamblul lor, consideră că

încheierea din 17 mai 2021, este ilegală și neîntemeiată pe motiv că prima instanță nu a elucidat pe deplin toate temeiurile legale invocate de partea reclamantă și a aplicat eronat normele de drept material care vin în contradicție cu circumstanțele de fapt și de drept.

A menționat recurentul că aplicarea sechestrului în limita valorii acțiunii pe bunul imobil: cu nr.cadastral *****, apartament la sol cu suprafața de 304 m.p. cu valoarea estimată a bunului imobil - 1 696 137 lei, din mun. Chișinău, sect. Buiucani, str. *****ap. *****, aflat în proprietatea lui ***** și Lidia Pleșca, cota parte constituind 1,0 și emiterea titlului executoriu în sensul dat, este o necesitate pentru a nu permite pârâților înstrăinarea bunului imobil și eschivarea acestora de la achitarea benevolă a sumei de 831 731,74 lei, diferență ce a fost constatată prin averea dobândită și veniturile obținute de către *****, ex-deputatul Parlamentului RM și soția acestuia Lidia Pleșca, pe parcursul deținerii mandatului (04.09.2015-21.03.2019).

A notat recurentul că aplicarea unei măsuri de asigurare a acțiunii de confiscare a averii nejustificate nu echivalează cu recunoașterea caracterului ilicit al averii dobândite și nici nu poartă un caracter de hotărâre judecătorească definitivă prin care s-ar fi admis acțiunea principală. Această măsură de asigurare vine în considerațiunea de a preveni o eventuală imposibilitate de executare a documentului executoriu, însă după executare, măsura de asigurare este ridicată. Mai mult decât atât, asigurarea acțiunii este solicitată în limita valorii acțiunii principale, deci, ANI nu are intenția de a pune sechestru pe întreg patrimoniul pârâtului, ci doar pe acea parte care, dacă nu ar fi aplicată, pârâtul poate să o înstrăineze până la epuizarea mijloacelor bănești ce va afecta procedura de executare a actului de confiscare a averii nejustificate,

A relevat că în eventualitatea recunoașterii de către instanța de judecată a legalității actului de constatare nr. 284/10 din 4 decembrie 2020, prin care a fost constatată averea nejustificată în valoare de 831 731,74 lei, hotărârea judecătorească rămasă definitivă ar fi una lipsită de substanță în măsura în care, executarea ar fi imposibilă din considerentul că patrimoniul intimatului, nu acoperă integral valoarea acțiunii cu referire la suma care urmează să fie confiscată din motivul diminuării intenționate a patrimoniului de către intimat.

A mai argumentat recurentul că prin actul de constatare nr.284/10 din 4 decembrie 2020, inspectorul de integritate a constatat existența diferenței substanțiale în mărime de 831 731, 74 lei. Averea dobândită și veniturile

obținute de către pârâtul *****, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova și soția acestuia *****, pe parcursul deținerii calității de subiect al declarării averii și intereselor personale, în perioada 04.09.2015-21.03.2019, precum și caracterul nejustificat al deținerii acestei averi, caracterul nejustificat al averii constatate presupune că sub raza dreptului de a proba contrariul din partea intimatului, averea respectivă a fost dobândită în mod ilicit.

Pe 5 iulie 2021, intimatul *****, a depus referință la cererea de recurs împotriva încheierii din 17 mai 2021, solicitând respingerea cererii de recurs și menținerea în vigoare încheierea instanței de fond.

În motivarea referinței depuse, intimatul a indicat că prin încheierea judecătoreii Chișinău, sediul Rîșcani din 8 iunie 2021, a fost respinsă cererea sa cu privire la suspendarea executării actului de constatare nr.284/10 din 4 decembrie 2020, pe motiv că actul de constatare nu este definitiv și nu este executoriu și respectiv, nu este logic a suspenda efectele căruia sunt suspendate de drept prin depunerea contestației. În asemenea circumstanțe, întrucât actul în baza căruia ANI a solicitat confiscarea averii, la moment, nu are puterea lucrului decis, nu a dobândit caracterul obligatoriu și nu este executoriu, consideră că este necesar respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiată.

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza dosarului și a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil consideră recursul ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și soluționarea problemei în fond, prin emiterea unei noi încheieri cu privire la admiterea cererii de asigurare a acțiunii, reieșind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acord cu prevederile art.181 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

Colegiul civil constată că pronunțarea încheierii a avut loc în lipsa părților, iar confirmarea recepționării încheierii Judecătoreii Chișinău (sediul Centru) din 17 mai 2021, nu se regăsește la materialele cauzei, astfel consideră

că prin depunerea cererii de recurs pe 11 iunie 2021, recurentul a respectat termenul procesual prevăzut în art. 425 Cod de procedură civilă (f.d.14-17).

În corespundere cu prevederile art.3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile (...).

În conformitate cu prevederile art.424 alin. (1) Cod de procedură civilă curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătoria.

În acord cu prevederile art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Colegiul civil reține că pe 26 ianuarie 2021, ANI a depus la sediul Centru al judecătoriai Chișinău, cererea de chemare în judecată împotriva lui ***** și Lidia Pleșca cu privire la confiscarea averii nejustificate (f.d.2-6).

În cuprinsul cererii de chemare în judecată, ANI a solicitat aplicarea sechestrului pe bunul imobil – apartament la sol nr. *****, număr cadastral ***** cu suprafața de 304 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. ***** estimat la suma de 1 696 137 lei și aflat în proprietatea pârâților.

Prin încheierea instanței de fond din 17 mai 2021, s-a respins cererea privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii înaintată de ANI, ca fiind neîntemeiată (f.d.12-*****).

Exprimându-și dezacordul cu încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 17 mai 2021, ANI a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus (f.d.14-17).

Instanța de recurs consideră argumentele recurentului întemeiate, iar încheierea contestată pasibilă casării, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art.174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se

admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul civil notează că asigurarea acțiunii reprezintă totalitatea măsurilor care garantează executarea hotărârii judecătorești în cazul admiterii cerințelor înaintate de către reclamant. Aceasta este una din garanțiile principale ale apărării drepturilor cetățenilor și persoanelor juridice.

În acord cu prevederile art.175 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

În corespundere cu prevederile art. 177 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii. (...). Dacă cererea de asigurare a acțiunii este depusă concomitent cu cererea de chemare în judecată, aceasta se soluționează în ziua emiterii încheierii privind acceptarea cererii de chemare în judecată, fără înștiințarea pârâtului și a celorlalți participanți la proces.

Reieșind din prevederile normelor de drept enunțate, se reține că asigurarea acțiunii poate fi acceptată doar în prezența condiției prevăzută de norma de drept indicată: că neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, fiind prezente condițiile de rezonabilitate și temeinicie a pretențiilor reclamantului de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii; probabilitatea cauzării prejudiciului semnificativ reclamantului în cazul neaplicării măsurii de asigurare a acțiunii și menținerea echilibrului între interesele reclamantului și ale pârâților.

Așadar, ținând cont de faptul că măsura de asigurare a acțiunii are un caracter provizoriu, impunând anumite limite exercițiului drepturilor pârâților cu privire la bunul imobil ce aparține cu drept de proprietate pârâților, instanța de recurs consideră întemeiată cererea reclamantului-recurent ANI privind aplicarea interdicțiilor în săvârșirea anumitor acțiuni de către ***** și ***** asupra bunului imobil – apartament la sol nr. ***** număr cadastral *****, cu suprafața de 304 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. ***** în mărimea valorii acțiunii de 831 731,74 lei.

Așadar, Colegiul civil constată că instanța de fond, la respingerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii, nu a analizat raționalitatea și

temeinicia cerințelor reclamatului privind aplicarea măsurilor de asigurare, faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești și în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate, iar ca urmare a pronunțat o soluție greșită privind neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu art. 35 alin. (4) din Legea nr. *****2 din 17 iunie 2016, cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care prin actul de constatare s-a stabilit existența unei averi nejustificate, cererea privind confiscarea valorii acesteia se depune la judecătoria din circumscripția în care locuiește persoana supusă controlului. Inspectorul de integritate poate solicita aplicarea unor măsuri de asigurare pe perioada examinării cauzei civile.

În acest context, Colegiul civil reține că ANI, la depunerea cererii de asigurare a acțiunii, a respectat prevederile art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă și în cererea depusă a indicat motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

La acest capitol, instanța de recurs ține să sublinieze faptul că în eventualitatea recunoașterii de către instanța de judecată a legalității actului constatare nr. 284/10 din 4 decembrie 2020, prin care a fost constatată averea nejustificată în valoare de 831 731, 74 lei, hotărârea judecătorească rămasă definitivă ar putea fi supusă unui risc în măsura în care, executarea acesteia ar fi imposibilă din considerentul că, patrimoniul intimatului nu acoperă integral valoarea acțiunii cu referire la suma care urmează să fie confiscată din motivul diminuării intenționate a patrimoniului de către intimat.

Prin urmare, deoarece au fost constatate temeuri de fapt și de drept care dovedesc netemeinicia încheierii judecătorești contestate, care condiționează casarea acesteia, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul ca fiind întemeiat, de a casa încheierea primei instanțe și de a soluționa prin decizie problema în fond, prin pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii înaintată de ANI cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii, prin aplicarea a interdicțiilor în săvârșirea anumitor acțiuni de către ***** și ***** asupra bunului imobil – apartament la sol nr. ***** număr cadastral ***** , cu suprafața de 304 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. ***** estimat la suma de 1 696 137 lei și aflat în proprietatea părților, în limita pretenției privind confiscarea averii nejustificate constatate prin actul ANI nr. 284/10 din 04

decembrie 2020, în mărime de 831 731,74 lei.

În conformitate cu art. 174, 175 alin.(1) lit. a), 177 alin.(2), 427 lit. c), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e :

Admite recursul declarat de Autoritatea Națională de Integritate.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 mai 2021, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 mai 2021, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova împotriva lui ***** și Lidia Pleșca cu privire la confiscarea averii nejustificate și emite o nouă încheiere, prin care:

Admite cererea Autorității Naționale de Integritate cu privire la asigurarea acțiunii.

Aplică sechestrul asupra bunului imobil – apartament la sol nr. ***** număr cadastral *****, cu suprafața de 304 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. Sfatul Țării, 61 și aflat în proprietatea lui ***** și Lidia Pleșca, în limita valorii revendicărilor din acțiune, în mărime de 831 731,74 lei (opt sute treizeci și unu mii șapte sute treizeci și unu lei și 74 bani).

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul
Budăi

Nelea

Judecătorii:
Cotruța

Iurie

Mihaila

Viorica

